

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Βρυξέλλες, 27 Οκτωβρίου 2023
(OR. en)

EUCO 14/23

CO EUR 11
CONCL 5

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (26 και 27 Οκτωβρίου 2023) - Συμπεράσματα

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα της ανωτέρω συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

I. ΟΥΚΡΑΝΙΑ

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι καταδικάζει απερίφραστα τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ο οποίος συνιστά κατάφωρη παραβίαση του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, και επιβεβαιώνει την αταλάντευτη υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της, καθώς και το φυσικό δικαίωμα νόμιμης άμυνας της Ουκρανίας κατά της ρωσικής επίθεσης.
2. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να παρέχει ισχυρή χρηματοδοτική, οικονομική, ανθρωπιστική, στρατιωτική και διπλωματική στήριξη στην Ουκρανία και τον λαό της για όσο χρειάζεται.
3. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της θα συνεχίσουν να παρέχουν διαρκή στρατιωτική στήριξη στην Ουκρανία, ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη και της αποστολής για τη στρατιωτική συνδρομή της ΕΕ, καθώς και μέσω διμερούς βοήθειας από κράτη μέλη. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία των προσπάθειών των κρατών μελών και την ανάγκη να επιταχύνουν, στο αμέσως επόμενο διάστημα, την παροχή στρατιωτικής στήριξης στην Ουκρανία ώστε να συμβάλουν στην κάλυψη των πιεστικών στρατιωτικών και αμυντικών αναγκών της, συμπεριλαμβανομένων πυραύλων και πυρομαχικών, ιδίως στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για ένα εκατομμύριο βλήματα πυροβολικού, καθώς και συστημάτων αεράμυνας με σκοπό την προστασία των πολιτών της και των κρίσιμων και ενεργειακών υποδομών της.

Μακροπρόθεσμα, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη θα συμβάλουν, από κοινού με τους εταίρους, στις μελλοντικές δεσμεύσεις ασφαλείας έναντι της Ουκρανίας, οι οποίες θα βοηθήσουν την Ουκρανία να αμυνθεί, να αντισταθεί στις προσπάθειες αποσταθεροποίησης και να αποτρέψει επιθετικές ενέργειες στο μέλλον. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τον ύπατο εκπρόσωπο, με βάση πλαίσιο που θα εγκριθεί από το Συμβούλιο, να εξετάσει με την Ουκρανία το θέμα των μελλοντικών δεσμεύσεων ασφαλείας της ΕΕ και να επανέλθει ενημερώνοντας για αυτές τις συζητήσεις στη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τον Δεκέμβριο.

Η στρατιωτική στήριξη και οι δεσμεύσεις ασφαλείας θα παρασχεθούν με πλήρη σεβασμό της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών και λαμβανομένων υπόψη των συμφερόντων ασφάλειας και άμυνας όλων των κρατών μελών.

4. Δεδομένων των συνεχιζόμενων ρωσικών επιθέσεων κατά των μη στρατιωτικών και κρίσιμων υποδομών της Ουκρανίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της θα εντείνουν την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και βοήθειας στον τομέα της πολιτικής προστασίας στην Ουκρανία, μεταξύ άλλων με εξοπλισμό όπως ηλεκτρογεννήτριες, μετασχηματιστές ισχύος, κινητές μονάδες παραγωγής θερμότητας και εξοπλισμό υψηλής τάσης και φωτισμού, προκειμένου να βοηθήσουν την Ουκρανία και τον λαό της να αντιμετωπίσουν ακόμη έναν χειμώνα σε εμπόλεμη κατάσταση.
5. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της θα συνεχίσουν τις εντατικές προσπάθειες ανάπτυξης διπλωματικών επαφών και τη συνεργασία τους με την Ουκρανία και άλλες χώρες ώστε να εξασφαλίσουν την ευρύτερη δυνατή διεθνή στήριξη για συνολική, δίκαιη και διαρκή ειρήνη και για τις βασικές αρχές και επιδιώξεις της ειρηνευτικής φόρμουλας της Ουκρανίας, με προοπτική την πραγματοποίηση παγκόσμιας διάσκεψης κορυφής με θέμα την ειρηνευτική φόρμουλα.
6. Η Ρωσία είναι υπεύθυνη για τις μαζικές καταστροφές που έχουν προκληθεί από τον επιθετικό της πόλεμο κατά της Ουκρανίας. Απαιτείται αποφασιστική πρόοδος, σε συντονισμό με τους εταίρους, όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο τα όποια έκτακτα έσοδα ιδιωτικών οντοτήτων τα οποία προέρχονται απευθείας από ακινητοποιημένα περιουσιακά στοιχεία της Ρωσίας θα μπορούσαν να κατευθυνθούν στη στήριξη της Ουκρανίας και της ανάκαμψης και ανοικοδόμησής της, σε συνέπεια με τις ισχύουσες συμβατικές υποχρεώσεις και σύμφωνα με το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τον ύπατο εκπρόσωπο και την Επιτροπή να επιταχύνουν τις εργασίες τους, με σκοπό την υποβολή προτάσεων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διατηρεί τη δέσμευσή της να στηρίζει την αποκατάσταση, την ανάκαμψη και την ανοικοδόμηση της Ουκρανίας, σε συντονισμό με τους διεθνείς εταίρους, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας άρσης ναρκοπεδίων. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση όσον αφορά το αποτέλεσμα στο οποίο κατέληξε η Διεθνής Διάσκεψη Δωρητών η οποία πραγματοποιήθηκε στο Ζάγκρεμπ στις 11 και 12 Οκτωβρίου 2023 με αντικείμενο την άρση ναρκοπεδίων στην Ουκρανία για ανθρωπιστικούς λόγους και στο οποίο περιλαμβάνεται στήριξη για την αποδοτική εποπτεία της δράσης κατά των ναρκών.

7. Η Ρωσία και η ηγεσία της πρέπει να λογοδοτήσουν πλήρως για τον επιθετικό πόλεμο που έχουν εξαπολύσει κατά της Ουκρανίας και για τα άλλα σοβαρότατα εγκλήματα βάσει του διεθνούς δικαίου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί να συνεχιστούν οι εργασίες, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο του «Core Group», σχετικά με τις προσπάθειες να συσταθεί δικαστήριο για τη δίωξη του εγκλήματος της επίθεσης κατά της Ουκρανίας, το οποίο θα απολαμβάνει την ευρύτερη δυνατή διαπεριφερειακή στήριξη και νομιμότητα, καθώς και οι εργασίες στην κατεύθυνση της σύστασης ενός μελλοντικού μηχανισμού αποζημιώσεων. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την υποστήριξή του στο έργο του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και καταδικάζει τις προσπάθειες της Ρωσίας να υπονομεύσει τη διεθνή εντολή και λειτουργία του.
8. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει απερίφραστα την παράνομη εκτόπιση και μεταφορά παιδιών και άλλων αμάχων από την Ουκρανία στη Ρωσία και τη Λευκορωσία, στις οποίες έχει προβεί η Ρωσία, και καλεί τη Ρωσία και τη Λευκορωσία να εξασφαλίσουν πάραυτα την ασφαλή επιστροφή τους.
9. Η ικανότητα της Ρωσίας να διεξάγει τον επιθετικό της πόλεμο πρέπει να αποδυναμωθεί ακόμη περισσότερο, μεταξύ άλλων με την περαιτέρω ενίσχυση των κυρώσεων, την πλήρη και αποτελεσματική εκτέλεσή τους και την πρόληψη της καταστρατήγησής τους, ιδίως όσον αφορά τα αγαθά υψηλού κινδύνου, σε στενή συνεργασία με εταίρους και συμμάχους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει τη συνεχιζόμενη στρατιωτική στήριξη του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας από το Ιράν και τη Λευκορωσία. Καλεί επίσης μετ' επιτάσεως όλες τις χώρες, ιδίως τη Λαοκρατική Δημοκρατία της Κορέας, να μην παρέχουν υλική ή άλλη στήριξη στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εντείνει τη συνεργασία της με τους εταίρους για να αντικρούσει τα ψευδή ρωσικά αφηγήματα και την παραπληροφόρηση σχετικά με τον πόλεμο.
10. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εκφράζει βαθιά απογοήτευση για το γεγονός ότι το ρωσικό κοινοβούλιο ψήφισε νόμο για την ανάκληση της κύρωσης από τη Ρωσική Ομοσπονδία της Συνθήκης για την Πλήρη Απαγόρευση των Πυρηνικών Δοκιμών (CTBT).

11. Η μονομερής απόφαση της Ρωσίας να τερματίσει την υλοποίηση της Πρωτοβουλίας για τα Σιτηρά στον Εύξεινο Πόντο και οι εσκεμμένες επιθέσεις της στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και εξαγωγής σιτηρών της Ουκρανίας, καθώς και οι ενέργειές της για την παρεμπόδιση της ελεύθερης ναυσιπλοΐας στον Εύξεινο Πόντο, δείχνουν ότι η Ρωσία εξακολουθεί να χρησιμοποιεί τα τρόφιμα ως όπλο και να υπονομεύει την παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της ασφάλειας και της σταθερότητας στον Εύξεινο Πόντο, οι οποίες είναι ζωτικές για τις βιώσιμες εξαγωγές σιτηρών. Στηρίζει όλες τις προσπάθειες, μεταξύ άλλων και των Ηνωμένων Εθνών, για να διευκολυνθούν οι εξαγωγές σιτηρών και άλλων γεωργικών προϊόντων της Ουκρανίας στις χώρες που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη, ιδίως στην Αφρική και στη Μέση Ανατολή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί να ενισχυθεί περαιτέρω η ικανότητα των λωρίδων αλληλεγγύης της ΕΕ ώστε να διευκολυνθούν η διαμετακόμιση και η εξαγωγή προς τις χώρες αυτές και καλεί την Επιτροπή να προτείνει νέα μέτρα για τον σκοπό αυτό.
12. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την παράταση της προσωρινής προστασίας των εκτοπισμένων από την Ουκρανία έως τον Μάρτιο του 2025. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διατηρεί τη δέσμευσή της για τη στήριξη των εκτοπισμένων, τόσο στην Ουκρανία όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μεταξύ άλλων μέσω κατάλληλης και ευέλικτης χρηματοδοτικής συνδρομής προς τα κράτη μέλη που επωμίζονται το μεγαλύτερο μερίδιο των εξόδων όσον αφορά τις ιατρικές και εκπαιδευτικές ανάγκες καθώς και τη διαβίωση των προσφύγων.
13. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να στηρίζει τη Δημοκρατία της Μολδαβίας ώστε να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει εξαιτίας της ρωσικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας.
14. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με την Ουκρανία, τη Δημοκρατία της Μολδαβίας και τη Γεωργία και να στηρίζει τις μεταρρυθμιστικές τους προσπάθειες στις ευρωπαϊκές τους πορείες.

II. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

15. Επιβεβαιώνοντας τη δήλωση των μελών του της 15ης Οκτωβρίου 2023, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι καταδικάζει απερίφραστα τη Χαμάς για τις βάναντσες και τυφλές τρομοκρατικές επιθέσεις της σε ολόκληρο το Ισραήλ. Η χρήση αμάχων ως ανθρώπινων ασπίδων από τη Χαμάς είναι μια ιδιαίτερα ειδικής αγριότητα.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει με έμφαση το δικαίωμα του Ισραήλ να αμύνεται σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο. Καλεί εκ νέου τη Χαμάς να απελευθερώσει αμέσως και χωρίς όρους όλους τους ομήρους.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι είναι σημαντικό να διασφαλίζεται πάντοτε η προστασία όλων των αμάχων σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο. Εκφράζει τη λύπη του για όλες τις απώλειες ζωών αμάχων.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέτασε τις εξελίξεις και τη συνέχεια που δίνεται στους διάφορους άξονες δράσης, συμπεριλαμβανομένων των συντονισμένων προσπαθειών για τη βοήθεια προς τους πολίτες της ΕΕ.

16. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει τη βαθύτατη ανησυχία του για την επιδείνωση της ανθρωπιστικής κατάστασης στη Γάζα και ζητεί να εξασφαλιστεί συνεχής, ταχεία, ασφαλής και απρόσκοπτη πρόσβαση της ανθρωπιστικής βοήθειας και να φτάνει η βοήθεια σε όσους την έχουν ανάγκη μέσω όλων των αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των ανθρωπιστικών διαδρόμων και παύσεων για ανθρωπιστικές ανάγκες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεργαστεί στενά με εταίρους στην περιοχή για την προστασία των αμάχων, την παροχή βοήθειας και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε τροφή, νερό, ιατρική περίθαλψη, καύσιμα και καταλύματα, διασφαλίζοντας ότι η βοήθεια αυτή δεν γίνεται αντικείμενο κατάχρησης από τρομοκρατικές οργανώσεις.
17. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει την ανάγκη να αποφευχθεί η περιφερειακή κλιμάκωση και να υπάρξει συνεργασία με τους εταίρους για το θέμα αυτό, μεταξύ άλλων και με την Παλαιστινιακή Αρχή.
18. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι έτοιμη να συμβάλει στην αναζωογόνηση μιας πολιτικής διαδικασίας με βάση τη λύση των δύο κρατών, μεταξύ άλλων μέσω της Προσπάθειας για την Ημέρα Ειρήνης, και χαιρετίζει τις διπλωματικές πρωτοβουλίες για την ειρήνη και την ασφάλεια, στηρίζει δε τη διοργάνωση διεθνούς διάσκεψης για την ειρήνη σύντομα.
19. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη να καταπολεμηθεί η διάδοση παραπληροφόρησης και παράνομου περιεχομένου και επισημαίνει τη νομική ευθύνη των πλατφορμών στο πλαίσιο αυτό.

III. ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2021-2027

20. Μετά την εις βάθος ανταλλαγή απόψεων που πραγματοποίησε σχετικά με την προτεινόμενη αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να προωθήσει τις εργασίες με σκοπό την επίτευξη συνολικής συμφωνίας έως το τέλος του έτους.

IV. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

21. Αντιμέτωπη με όλο και πιο σύνθετες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένου του μεταβαλλόμενου δημογραφικού τοπίου και του αυξανόμενου παγκόσμιου ανταγωνισμού, η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται ισχυρή οικονομική βάση που να διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητά της και ίσους όρους ανταγωνισμού τόσο εσωτερικά όσο και παγκοσμίως, με μια πλήρως λειτουργική ενιαία αγορά και τις τέσσερις ελευθερίες της στο επίκεντρό της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να ενδυναμώσει τη βιομηχανική και τεχνολογική της βάση και να ενισχύσει την οικονομική της ανθεκτικότητα, την ασφαλή συνδεσιμότητα, την πρόσβαση στην παγκόσμια αγορά και την παραγωγικότητά της, προκειμένου να επιτύχει στρατηγική αυτονομία διατηρώντας παράλληλα μια ανοικτή οικονομία.

Κατά την αξιολόγηση της μέχρι τώρα προόδου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε την ανάγκη να επιταχυνθούν οι εργασίες όσον αφορά:

- α) την ανάπτυξη του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος τις ΕΕ τις ψηφιακές και καθαρές τεχνολογίες, μεταξύ άλλων μέσω της εστίασης στην καινοτομία, την έρευνα, την εκπαίδευση και τις δεξιότητες·
- β) την εξασφάλιση επαρκούς εφοδιασμού καθαρής και οικονομικά προσιτής ενέργειας·
- γ) τη μείωση των βασικών κρίσιμων εξαρτήσεων και τη διαφοροποίηση των αλυσίδων εφοδιασμού μέσω στρατηγικών εταιρικών σχέσεων·
- δ) την ενίσχυση της μετάβασης σε μια περισσότερο κυκλική οικονομία· και
- ε) τη μείωση του κανονιστικού φόρτου.

22. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο:

- α) καλεί της συννομοθέτες να καταλήξουν σύντομα σε συμφωνία σχετικά με την πράξη για της κρίσιμες πρώτες ύλες, την πράξη για τη βιομηχανία μηδενικών καθαρών εκπομπών και τη μεταρρύθμιση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας·
- β) ζητεί να δοθεί γρήγορα συνέχεια στην πρόσφατη ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αντιμετώπιση των ελλείψεων φαρμάκων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, παράλληλα με τη διασφάλιση καλύτερης πρόσβασης στα φάρμακα και ενός καινοτόμου και ανταγωνιστικού φαρμακευτικού κλάδου·
- γ) ζητεί να αρχίσουν εργασίες για από κοινού εκτιμήσεις επικινδυνότητας, δεδομένης της σύστασης για τους κρίσιμους τεχνολογικούς τομείς·
- δ) καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να βελτιώσουν περαιτέρω το πλαίσιο των συνθηκών για τις επενδύσεις, μεταξύ άλλων μέσω ενός κοινού, σαφούς και συνεκτικού κανονιστικού πλαισίου και ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος που να ευνοούν περισσότερο την ανταγωνιστικότητα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί όλα τα αρμόδια θεσμικά όργανα να προωθήσουν τις εργασίες για την απλούστευση των ρυθμίσεων και τη μείωση του περιττού διοικητικού φόρτου, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων υποβολής στοιχείων, ιδίως για τις ΜΜΕ και τις νεοφυείς επιχειρήσεις. Καλεί επίσης την Επιτροπή να εκπονήσει επιπλέον προτάσεις προς αυτή την κατεύθυνση, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προσφέρει η οικονομία των δεδομένων και τα τυποποιημένα επιχειρηματικά δεδομένα·
- ε) καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει τις εργασίες για να αντιμετωπισθούν οι στρεβλωτικές συνέπειες που έχουν οι δασμοί και οι επιδοτήσεις από παγκόσμιους παράγοντες, προκειμένου να διασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο. Καλεί επίσης την Επιτροπή να εργαστεί εντατικά για να μετριαστούν τα προβληματικά και μεροληπτικά στοιχεία του νόμου των ΗΠΑ για τη μείωση του πληθωρισμού (IRA), μεταξύ άλλων διασφαλίζοντας ότι χορηγείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση το ισοδύναμο καθεστώσ εταίρου σε ΣΕΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του IRA·
- στ) καλεί την Επιτροπή και τους συννομοθέτες να ολοκληρώσουν την εφαρμογή των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 9ης Φεβρουαρίου και της 23ης Μαρτίου 2023 και να εγκρίνουν περαιτέρω μέτρα που θα κριθούν αναγκαία για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ελκυστικότητας της ΕΕ για επενδύσεις·

- ζ) υπενθυμίζει την πρόσκλησή του προς την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με τον αντίκτυπο της τρέχουσας πολιτικής κρατικών ενισχύσεων στην ακεραιότητα της ενιαίας αγοράς, καθώς και στην παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της ΕΕ· και
- η) καλεί το Συμβούλιο να προωθήσει τις εργασίες για την επανεξέταση της οικονομικής διακυβέρνησης, με σκοπό την ολοκλήρωση των νομοθετικών εργασιών το 2023.

V. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

- 23. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διεξήγαγε στρατηγική συζήτηση σχετικά με τη μετανάστευση και ενημερώθηκε για την πρόσφατη επιστολή της προέδρου της Επιτροπής.
- 24. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει απερίφραστα τις πρόσφατες τρομοκρατικές επιθέσεις στη Γαλλία και το Βέλγιο, που είχαν ως αποτέλεσμα τον θάνατο και τον τραυματισμό σουηδών και γάλλων υπηκόων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει ενωμένη και σταθερή στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας, του μίσους και του βίαιου εξτρεμισμού κάθε είδους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη να καταβάλουν συντονισμένες προσπάθειες για να κινητοποιήσουν όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο προκειμένου να αναβαθμίσουν την εσωτερική ασφάλεια, μεταξύ άλλων ενισχύοντας τη συνεργασία για την επιβολή του νόμου και τη δικαστική συνεργασία, την ανταλλαγή πληροφοριών μέσω της πλήρους αξιοποίησης των σχετικών βάσεων δεδομένων, την προστασία των εξωτερικών συνόρων, την καταπολέμηση των διακινητών και τη στενή συνεργασία με τρίτες χώρες.
- 25. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει θερμότητα συλλυπητήρια και την αλληλεγγύη του προς τα θύματα των πρόσφατων φυσικών καταστροφών και ακραίων καιρικών φαινομένων σε κράτη μέλη της ΕΕ και σε τρίτες χώρες.

26. Η αυξημένη συχνότητα και ένταση των ακραίων καιρικών φαινομένων αναδεικνύουν τον επείγοντα χαρακτήρα της παγκόσμιας αντίδρασης στην κλιματική έκτακτη ανάγκη. Οι προσπάθειες για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και για μετριασμό της έχουν καθοριστική σημασία για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ΕΕ και της ικανότητάς της να αντιμετωπίζει κρίσεις. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 16ης και 17ης Οκτωβρίου 2023, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προέβη σε απολογισμό των προετοιμασιών για τη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή που θα διεξαχθεί το 2023 στο Ντουμπάι (COP28) και απευθύνει έκκληση για αυξημένη παγκόσμια δράση και φιλοδοξία¹. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί την ευρύτερη δυνατή στήριξη της παγκόσμιας δέσμευσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση που θα προταθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση στην COP28.
27. Λαμβάνοντας υπόψη τις ζημιές που προκλήθηκαν σε κρίσιμες υποδομές στη Βαλτική Θάλασσα από εξωτερικές ενέργειες, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα για να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα και να διασφαλιστεί η προστασία των κρίσιμων υποδομών. Επιπλέον, υπογραμμίζει τη σημασία μιας ολοκληρωμένης και συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση κρίσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που θα διασφαλίζει ότι όλοι οι τομείς συμβάλλουν σε μια προσέγγιση για όλους τους κινδύνους.

---

¹ υπογραμμίζοντας ότι, σύμφωνα με τις εκθέσεις της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή, προκειμένου να μπορέσει να περιοριστεί η αύξηση της θερμοκρασίας κοντά στον 1,5 °C οι παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου θα πρέπει να έχουν φτάσει στην κορύφωσή τους πριν από το 2025 το αργότερο.

28. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανησυχεί βαθύτατα για την κατάσταση της ασφάλειας στο βόρειο Κόσοβο*. Καταδικάζει απερίφραστα τη βίαιη επίθεση κατά της αστυνομίας του Κοσόβου στις 24 Σεπτεμβρίου 2023. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναμένει τη σύλληψη των δραστών και την ταχεία προσαγωγή τους στη δικαιοσύνη καθώς και την πλήρη συνεργασία και τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων από την πλευρά της Σερβίας σχετικά με το ζήτημα αυτό. Το Κόσοβο και η Σερβία πρέπει να συνεχίσουν τις προσπάθειες αποκλιμάκωσης και να διασφαλίσουν τη διεξαγωγή νέων εκλογών στο βόρειο Κόσοβο το συντομότερο δυνατόν, με την ενεργό συμμετοχή των Σέρβων του Κοσόβου. Η μη αποκλιμάκωση των εντάσεων θα έχει συνέπειες. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι κανένα από τα δύο μέρη δεν εφαρμόζει τη συμφωνία για την πορεία προς την εξομάλυνση και το παράρτημα εφαρμογής της, ούτε άλλες συμφωνίες που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο του διαλόγου υπό την αιγίδα της ΕΕ, υπό την ηγεσία του ύπατου εκπροσώπου και με την υποστήριξη του ειδικού εντεταλμένου της ΕΕ. Καλεί το Κόσοβο και τη Σερβία να τις εφαρμόσουν χωρίς καθυστέρηση ή προϋποθέσεις. Αυτό περιλαμβάνει τη σύσταση της Ένωσης/Κοινότητας Δήμων Σερβικής Πλειοψηφίας. Η εξομάλυνση των σχέσεων αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την ευρωπαϊκή πορεία αμοφτέρων των μερών, και αμφότερα κινδυνεύουν να χάσουν σημαντικές ευκαιρίες εάν δεν υπάρξει πρόοδος.
29. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με τα Δυτικά Βαλκάνια και να στηρίζει τις μεταρρυθμιστικές τους προσπάθειες στις ευρωπαϊκές τους πορείες.
30. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει την αδιάλειπτη στήριξή του στην προώθηση βιώσιμης και διαρκούς ειρήνης μεταξύ της Αρμενίας και του Αζερμπαϊτζάν με βάση τις αρχές της αναγνώρισης της κυριαρχίας, του απαραβίαστου των συνόρων και της εδαφικής ακεραιότητας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η εγγύηση των δικαιωμάτων και της ασφάλειας των Αρμενίων του Καραμπάχ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που επιθυμούν να επιστρέψουν στις εστίες τους. Υποστηρίζει τη διαδικασία εξομάλυνσης των Βρυξελλών και καλεί τα μέρη να συμμετάσχουν καλόπιστα και να ολοκληρώσουν τη διαδικασία αυτή έως το τέλος του τρέχοντος έτους.
31. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τον ύπατο εκπρόσωπο και την Επιτροπή να παρουσιάσουν επιλογές σχετικά με τον καλύτερο τρόπο ενίσχυσης των σχέσεων ΕΕ-Αρμενίας σε όλες τις διαστάσεις τους.

---

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσόβου.

32. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διεξήγαγε στρατηγική συζήτηση για την κατάσταση στο Σαχέλ. Εκφράζει την ανησυχία του για τη διαρκή επιδείνωση της κατάστασης της ασφάλειας και της ανθρωπιστικής κατάστασης στο Σαχέλ, τις οποίες οξύνει η πολιτική αστάθεια. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η σταθερότητα στο Σαχέλ και στην ευρύτερη περιοχή, περιλαμβανομένων των γειτονικών παράκτιων κρατών, είναι ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια και την ευημερία των πληθυσμών που ζουν στο Σαχέλ, αλλά και για την ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εξακολουθήσει να εργάζεται για τη στήριξη της ECOWAS και με βασικούς εταίρους στην περιοχή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τον ύπατο εκπρόσωπο και την Επιτροπή να παρουσιάσουν επιλογές για την προσαρμογή της δράσης της ΕΕ και των σχετικών μέσων στην τρέχουσα κατάσταση στην περιοχή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί την άμεση απελευθέρωση του προέδρου Bazoum και της οικογένειάς του.
-